

Nad gripo ni potrebno z antibiotiki

Ambulanta za borce v zdravstvenem domu na Miklošičevi cesti deluje s polnim delovnim časom že štiri leta in tačas so postali njeni pacienti skoraj vsi pomoči potrebni borci, razen nekaterih mlajših, še zaposlenih, ki se zdravijo pri zdravnikih v organizacijah združenega dela.

Ambulanta ima dnevne izmene, odprta pa je v ponedeljek in sredo od 13.30. do 19. ure, v torek od 7.30. do 13., v četrtek od 7. do 13. in v petek izmenično dopoldan ali popoldan.

Za zdravje udeležencev NOB skrbita dr. Janez Kmet in višja medicinska sestra Ivanka Filipič. Dnevno se zvrsti poprečno okoli 40 pacientov, ob ponedeljkih in sedaj pozimi pa nekaj več.

»Dr. Kmet, kakšne so najpogostejše bolezni, za katerimi obolevajo borci?«

»Na prvo mesto po pogostosti bi dali boleznimi mišično-kostnega tkiva, na drugem mestu je povečan krvni pritisk, tretje in četrto mesto si delita kronični bronhitis in obolenja srca, potem pa pridejo ulkus na dvanajsterniku, infekcije urinarnega trakta in ne nazadnje nevroze. Lahko rečemo, da gre za tipične starostne bolezni, težko pa bi govorili o specifičnih borčevskih boleznih.«

»Še nekaj je značilno za našo ordinacijo,« je dodala Filipičeva, »namreč polimorbidnost. Kar 75 odstotkov bolnikov ima vsaj tri bolezni.«

»Glede simptomatike naj poveni,« pravi dr. Kmet, »da je pri starejših manj tipična kot pri mladih. V glavnem imava opraviti s kroničnimi obolenji.«

Bolniki so z ambulanto v veliki večini zadovoljni, saj je glede na starejšo populacijo čakalna doba sorazmerno krajša, čeprav ne vedno tudi kratka. Dr. Kmet obišče po potrebi paciente tudi na domu, za kar pa bolniki prosijo le, če so razlogi resni in varstva ne izkoriščajo.

»Sestra Filipičeva, ali je sedaj, ko razsaja gripa, kaj več pacientov?«

»Obisk v ambulanti se je zaradi tega povečal za približno 20 odstotkov. To ne pomeni, da naši pacienti ne obolevajo, vendar pa so večinoma v pokoju in bolezni preležijo doma, če ni komplikacij, zdravniku pa se jim ni potrebno javljati, tako kot zaposlenim zaradi bolniške.«

»Kaj bi svetovali našim bralcem, zlasti starejšim, če se jih poloti gripa?«

Dr. Kmet: »Če zbolijo tisti, ki niso kronični srčni, pljučni, sladkorni ali podobni bolniki in gre le za dvig temperature brez drugih komplikacij, ni potrebno, da iščejo pomoč.

Ležijo naj kake tri dni, jemljejo naj aspirin ali andol ter vitamin C, nikakor pa ne smejo jemati antibiotikov, ker le ti pri virusnih obolenjih ne pomagajo. Če telesna temperatura prekorači 38°C, naj jemljejo 3 do 4 aspirine ali andole dnevno in če traja to več kot štiri ali pet dni, je potrebna zdravniška pomoč. Ko jim temperatura pade, naj se javijo svojemu zdravniku zaradi kliničnega pregleda in laboratorijskih preiskav. Če pa se poleg temperature pojavita še gnojni kašelj ali bolečine v prsih, potem je nujna zdravniška pomoč. Isto velja, če traja visoka temperatura več kot 4 dni. Za kronične bolnike pa, kot rečeno, takoj k zdravniku!«

»Imate še kak nasvet za starejše v zimskem času?«

»Kadar je temperaturna inverzija in zato slab in zastrupljen zrak – o tem nas obveščajo po radiu – takrat naj srčni bolniki in bolniki s kroničnim bronhitisom ne hodijo ven.«

»Kako pa ste sicer zadovoljni s svojim delom?«

Sestra Filipičeva: »Predvsem imamo probleme zaradi mikrolokacije. Naša ambulanta je prva pri vratih in ves hrup gre mimo nje, potem pa je tu pod oknom še Miklošičeva.«

»Dogaja se,« pravi dr. Kmet, »da je hrup s ceste tako močan, da s stetoskopom ne slišim bolnika. Počasi gre tudi z raziskavami, ki se izvajajo drugje, n. pr. v Kliničnem centru. To so rentgenske preiskave, pa kontrastne in slikanje kosti. Na nekatere je potrebno čakati celo dva do tri mesece, kar nedvomno ovira zdravljenje. Upanje imamo, da bo v novem zdravstvenem domu bolje, saj bomo imeli laboratorij za biokemijo in

morda mirnejše prostore. Tudi čakanje na specialistične preglede je včasih predolgo. Dispanzer za borce v bolnišnici Petra Držaja v Šiški ima sicer določene specialistične službe: kardiologa, ortopeda, nevrologa in okulista, kar pa je premalo.«

Sestra Filipičeva: »**Bralce pa bi lahko obvestili, da dela v zdravstvenem domu Vič okulist, kjer se pride zelo hitro na vrsto in namesto pol leta je potrebno počakati le en teden.**«

Dr. Kmet: »Še na nekaj moram opozoriti naše bralce: vse premalo se držijo navodil zdravnika glede jemanja zdravil. Zlasti hipertonični so temu podvrženi in jemljejo zdravila po občutku, sami si kontrolirajo pritisk, izmenjujejo nasvete s prijatelji in znanci in hodijo neredno na kontrole. Prav za hipertonične uvajamo dispanzersko službo. Vsak pacient s ponavljajočim povišanim pritiskom bo dobil kartico in redno ga bomo klicali na preglede. Za hipertonične, za meritve pritiska in izdajo receptov sta rezervirana torek in četrtek od 12. do 13. ure.

Še en nasvet bi dal borcem glede zdraviliščne terapije in podobnega. V naši občini je 2071 borcev, prostih mest v zdraviliščih pa je le 248, od tega odpade na nujno zdravljenje 173 mest – se pravi, da jim je plačano celotno zdravljenje in hotelska oskrba – 75 borcev pa lahko pošljemo na koristno zdravljenje, kjer plača družba le zdravljenje. Na odločitve komisije vplivata zdravstvena dokumentacija in mnenje socialne službe, prednost pa naj bi imeli tudi tisti, ki so bili na zdravljenju malokrat ali pa nikoli. Napak je, da hočejo nekateri pacienti na vsak način na zdravljenje, saj jim lahko, če niso dovolj bolni, intenzivna terapija le škoduje. Svetoval bi zlasti odih, menjavo okolja in klime.

Sestra Filipičeva: »Mnogo več bi se lahko posluževali zdravilišč, saj so sedaj slabo izkoriščena, klimatsko in rekreativno zdravljenje pa je priporočljivo vse leto.«

Skratka, starejšim ljudem svetujemo predvsem menjavo okolja in klime, kar bistveno vpliva na počutje, te dni pa naj se izogibajo tudi javnih lokalov, da se ne bi okužili z gripo.

v. k.

PRENOVLJENI PROSTORI ENOTE ZA ZOBOZDRAVSTVENO VARSTVO ODRASLIH

Ko bo zbolel zob – spet v Nebotičnik!

Zadnje dni lanskega leta so z majhno slovesnostjo odprli prenovljene prostore enote za zobozdravstveno varstvo odraslih v Nebotičniku. Prvi pacienti so dobili zobozdravstveno pomoč 5. januarja, isti dan pa je v prenovljenih prostorih pričela delovati tudi dežurna služba za nujno zobozdravstveno pomoč za občane Ljubljane in okolice.

S prenovitvijo prostorov v Nebotičniku (adaptacija in oprema sta veljali 8 milijonov dinarjev, sredstva pa so zagotovili zdravstveni dom Ljubljana, TOZD osnovnega zdravstvenega varstva občine Center ter občinska zdravstvena skupnost) smo pridobili sodobno opremljene ambulante, v katerih bodo zdravstveni delavci v primernih prostorih pacientom nudili celotno zobozdravstveno pomoč.

Leta 1979 so v občini Center obnovili prostore za zobozdravstveno varstvo otrok, s posodobitvijo prostorov v Nebotičniku pa so do ustreznega varstva prišli tudi odrasli. V Nebotičniku dobijo potrebno pomoč tudi borci.

Glede na to, da v novem zdravstvenem domu, ki ga bomo gradili v občini Center, niso predvideni prostori za zobozdravstveno dejavnost, pomeni, da smo s preureditvijo in posodobitvijo prostorov v Nebotičniku pridobili tudi potrebne prostorske in materialne pogoje za to dejavnost za to srednjeročno obdobje.

A. V.

Pionirji javljajo

STOP – Ob koncu preteklega leta so se pionirji iz občine Center udeležili dveh zveznih srečanj pionirjev: V Skopju pevskega festivala ZLATI SLAVČEK in v Sarajevu srečanja pionirskih delegacij glavnih mest republik in pokrajin pod geslom ZAJEDNO SMO LEPŠI – ZAJEDNO SMO JAČI. Srečanje je organizirano vsako leto na dan ustanovitve Zveze pionirjev Jugoslavije 27. decembra. V kulturnem programu, ki ga je snemala sarajevska TV za celotno jugoslovansko omrežje, so se naši pionirji predstavili z belokranjskimi plesi in zelo navdušili občinstvo;

STOP – Od 18.–20. decembra je bilo v Ljubljani zvezno srečanje pionirjev oblikovalcev. Gostitelji pionirjev iz Makedonije, Vojvodine in Hrvaške so bili pionirji osnovnih šol Prule in Ledina. Za vzorno organizacijo bivanja gostov v Ljubljani zaslužijo pionirji, mentorji in seveda tudi starši posebno pohvalo!

Na tem srečanju je bil izbran tudi najboljši idejni osnutek znaka sedanjih Jugoslovanskih pionirskih iger RASTEMO POD TITOVO ZASTAVO, ki bo naslednji dve leti ponazarjal dejavnost zveze pionirjev.

STOP – Pionirji osnovne šole Tone Čufar pa so že drugič sprejeli prijatelje iz Berlina. Na obisk v domovino jih je prišlo 30. Tri dni so bili pri svojih vrstnikih v Ljubljani, svoj obisk v domovini pa so še nadaljevali teden dni v počitniškem domu Zgornje Gorje v šoli v naravi. Pionirji z osnovne šole Tone Čufar so z veseljem sprejeli povabilo, da obiščejo v juniju svoje prijatelje v Berlinu.

STOP – Zadnje dni decembra je bila pozornost pionirjev usmerjena v novejeto praznovanje. Oživele so šole in vse je prevzelo veselo pričakovanje obiska dedka Mraza. Cicibane VVZ Poljane in Vodmat ter mlajše pionirje osnovne šole dr. Jožeta Potrča je še posebno razveselil dedek Mraz, ki se je pripeljal kar z veselo obarvanim vlakom in z veselimi pionirskimi pesmimi v glasbeni skrinji. Pionirji so se nagneli v vagončke in popeljal jih je po bližnji ulici. Bilo je imenitno! In pomislite, obljubil je, da bo drugo leto spet prišel. Toda pionirji in cicibani občine Center želimo, da bi nas vse obiskal. Da ne bi pozabil na obljubo, mu bomo že poleti napisali pismo, da si prihrani več časa za nas kot lansko leto. Odrasli so nam povedali, da je prisopil tisti vlak kar iz Umaga. Mi pa se sedaj sprašujemo – ali ne bi mogli imeti takšnega vlaka tudi v Ljubljani? V Umagu vozi poleti turiste na plažo, nas, mlade Ljubljančane pa bi vozil v živalski vrt, ki je tako daleč iz mesta! Zato ga bomo v pismu tudi naprosili, da naj namesto paketov pri očkih in mamicah v službi pripelje skupno darilo – takšen vlak!

R. S.

Novici iz občinske Zveze prijateljev mladine

V decembru preteklega leta je občinska ZPM prejela priznanje Odbora za pomoč osvobodilnim gibanjem in žrtvam imperialistične agresije pri Zvezni konferenci SZDL za posebne uspehe v akciji solidarnosti z osvobodilnimi gibanji Namibije, Zimbabveje, Južne Afrike in narodom Palestine v letu 1979. Priznanje ni slučajno, saj posveča občinska ZPM v program Zveze pionirjev posebno pozornost prav socialistični solidarnosti.

Svet za vzgojo in izobraževanje pri občinski konferenci SZDL je v decembru sklenil javno razpravo o vsebinskih in organizacijskih vprašanjih nadaljnjega razvoja Zveze pionirjev Jugoslavije. S sprejetimi stališči se je seznanilo tudi predsedstvo OK SZDL.

R. S.

Dr. Janez Kmet in višja medicinska sestra Ivanka Filipič, ki skrbno bedita nad zdravjem udeležencev NOB v občini Center.

FOTO: IGOR LAPAJNE